KOZÁROVSKÉ NOVINY

OBČASNÍK OBČANOV OBCE KOZÁROVCE • ROČNÍK IV. • číslo 2 • JÚN 2010

Slovo na úvod

Po rozpačitej jari sme túžobne očakávali na ozajstné letné dni. Netušili sme, že najskôr musíme prejsť skúškou nepretržitých zrážok a povodňovej kalamity. Našťastie, u nás sme to zvládli bez plošných tragédií. Aj vďaka ochote a spolupatričnosti, ktorá premohla vodný živel a zabránila väčším stratám. Okrem tejto témy prinášame v našich novinách fotografie a články zachytávajúce významné a zaujímavé udalosti z uplynulých dvoch mesiacov. Medzi takéto patrí návšteva vládnej delegácie vedená predsedom vlády SR Róbertom Ficom, ktorá bola slávnostne odovzdať viacúčelové ihrisko pri našej škole. Dočítate sa tiež o tom, čím žili posledné mesiace naši škôlkári a školáci, čo všetko sa udialo v pastoračnom centre, kde nás reprezentovali naše súbory. Nechýbajú ani kapitolky z našej histórie a hľadanie odpovede, čo je nové na kozárovskom futbalovom poli.

Blíži sa termín Športového dňa obce spojeného s tradičným Kozárovským jarmokom. Prinášame podrobný program a pozvanie. O tom, ako to všetko dopadne, prinesieme informácie obrazom i slovom v budúcom čísle Kozárovských novín.

M. Nemčeková,
šéfredaktorka

• V našej obci máji už tradične mládenci stavali máje svojim láskam, táto ľudová tradícia sa udržuje dodnes. To, čo roky pretrvalo je, že v centre Kozároviec postavia chlapci a muži spoločný máj pre všetky dievčatá a ženy v obci. Tradične je pri stavbe veselo, spevom sa pripoja folklórne súbory a radosť z postavenia mája majú všetci. ***Snímka J. Bedej***

Voľby do Národnej rady, SR

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky sa budú konať 12. júna 2010. V našej obci sú zriadené dva volebné obvody, volebné miestnosti sú už tradične v priestoroch školy. Občania môžu voliť od 7.00 do 22.00 hod. Zoznam zaregistrovaných kandidátov jednotlivých politických strán dostali obyvatelia obce spolu s oznámením o konaní volieb.

Na aktuálnu tému so starostom obce Ing. Jozefom Majerom

Sme pripravení slabé miesta ochrany riešiť

Slovensko sa v týchto dňoch len ťažko spamätáva z rozsiahlych povodní. Hrôzostrašné zábery z najviac postihnutých obcí sme sledovali so zatajeným dychom. Naši vzdialení príbuzní a priatelia roztrúsení po svete nám volali, aby sa presvedčili, ako na tom sme my v Kozárovciach. Niektoré ulice bojovali s prívalom vody a bahna, niektoré len so spodnou vodou. Na podrobnejšie informácie, ako našu obec zasiahli záplavy, sme sa spýtali starostu obce Ing. Jozefa Majera.

• Zastihli nás 1. júna prvé prívaly vody pripravených bojovať s vodným živlom?

- Po dlhotrvajúcich májových dažďoch sme predpokladali, že nás čakajú nepríjemné následky a preto sme už v pondelok, 31. mája priviezli do obce prvé auto piesku. V utorok, 1. júna sme ešte dopoludnia normálne pracovali, na obed však už bolo zrejmé, že sa nebezpečne plnia potoky a čoskoro sa môžu vylievať. Doniesli sme preto ďalšiu fúru piesku. O tretej popoludní bol vyhlásený 2. stupeň povodňovej aktivity a o hodinu neskôr už tretí stupeň. V tej chvíli sme už mali pripravených zhruba 1000 vriec piesku, ktoré sme začali ukladať vedľa Svätého a Mládežníckeho potoka. Napriek tomu sa voda začala vylievať. Najprv z Mládežníckeho potoka do jarkov a zaplavovať zadné ulice. Nasadili sme preto čerpadlá a čerpali vodu. Privolali sme tiež posilu hasičov. Prví prišli zo Zlatých Moraviec a po nich aj hasiči z Levíc. Výdatne nám pomohli vlastnými čerpadlami. Časť vody z Mládežníckeho potoka sa pustila do polí mimo intravilánu obce.

• Ako sa vyvíjala situácia v nočných hodinách?

Noc z 1. na 2. júna bola veľmi zlá situácia, vody sa vylievali, zaplavovali záhrady a suterény domov. Celú noc sa pracovalo na zábranách. Prišla na pomoc aj tatrovka z Povodia Hrona, ktorá priviezla ďalší piesok a 500 vriec. Medzičasom sme naším autom priviezli ďalšie dve fúry piesku, veľmi nám

(Pokračovanie na 4. str.)

Premiér R. Fico v našej obci

Slávnostne otvorené ihrisko

Nielen pre žiakov našej základnej školy, ale i pre športové kluby v obci a širokú verejnosť slúži viacúčelové ihrisko situované v školskom areáli. Obec ho vybudovala z dotácie Úradu vlády Slovenskej republiky a pásku na ňom oficiálne slávnostne prestrihol 17. mája 2010 predseda vlády SR Róbert Fico spoločne so starostom obce Ing. Jozefom Majerom.

Slávnosti sa zúčastnil aj podpredseda vlády SR a minister vnútra Róbert Kaliňák, minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek, viacerí poslanci Národnej rady Slovenskej republiky, podpredsedníčka Nitrianskeho samosprávneho kraja Ľubica Burdová a ďalší pozvaní hostia. Prítomný bol aj splnomocnenej vlády SR pre mládež a šport Dušan Galis.

Viacúčelové športové ihrisko v Kozárovciach bolo spoločne so stovkami ďalších v mnohých obciach a mestách Slovenska, vybudované z dotácie Úradu vlády Slovenskej republiky vo výške 39 832 eur. Obec sa na diele podieľala realizáciou spodnej stavby v objeme 17 000 eur. Stavebné práce na výstavbe ihriska začali minulý rok v lete a ukončené boli v jesenných mesiacoch. Odvtedy sa na tejto ploche odohrali už mnohé športové zápolenia.

„Naši žiaci a športovci využívajú toto ihrisko bezplatne. Organizácie, ktoré si ho objednajú, ho majú k dispozícii za symbolický poplatok," - hovorí starosta Ing. Jozef Majer. „Viacúčelové ihrisko bola veľká túžba vedenia školy aj obce. Popri už využívaných športových stánkoch nám stále chýbala plocha na minifutbal, nohejbal a práve toto ihrisko ten priestor vyplnilo. Okrem toho sme v tomto športovom areáli už mali tenisové kurty, plánujeme tu ešte ihrisko na plážový volejbal a futbal. Teší nás, že sa nám podarilo zrekonštruovať aj veľkú telocvičňu, čaká nás ešte vyriešiť havarijný stav malej telocvične," - dodáva starosta.

Novinkou, ktorá by mala onedlho na viacúčelovom ihrisku pribudnúť, je umelé osvetlenie. Príspevok naň vo výške 7 000 eur z rezervy predsedu vlády, prisľúbil obci počas svojej návštevy premiér Róbert Fico. Športovať tak tu už onedlho budú môcť občania aj vo večerných, či nočných hodinách.

Pri príležitosti slávnostného odovzdania ihriska Obec Kozárovce ocenila Ďakovnou plaketou ministra vnútra Róberta Kaliňáka za operatívny prístup štátu a pomoc pri odstraňovaní povodňovej kalamity v 2009. Ocenenie v podobe krištáľovej vázy si ako poďakovanie za podporu obce prevzal aj predseda vlády SR Róbert Fico. Slávnostné podujatie hudobne sprevádzali Mužská spevácka skupina Matičiar a Dychová hudba Kozárenka.

Text a foto:
Milena Sakošová

Jubilantka Mária Ďurovičová

Pri príležitosti významného životného jubilea bola Mária Ďurovičová slávnostne prijatá starostom Kozároviec. Prijatie bolo spojené so zápisom do pamätnej knihy obce. Starosta vo svojom príhovore pripomenul skutočnosť, že Mária Ďurovičová mala od svojich 18 rokov do odchodu do dôchodku jediného zamestnávateľa - našu obec. Ako účtovníčka mala dôveru nielen v rodnej obci, ale dve desaťročia pracovala aj v Okresnej finančnej komisii v Leviciach. O kvalite jej práce svedčia mnohé ocenenia, ktoré za svoju odbornú a zodpovednú prácu počas 38 rokov na svojom poste získala.

Tento rok je pre Máriu Ďurovičovú významný nielen ako rok okrúhleho životného jubilea. Pekné 45. výročie svojho vzniku si pripomína folklórna skupina Praslica, ktorú v roku 1965 založila a dodnes vedie. Pod jej vedením Praslica našu obec reprezentoval na viac ako päťsto vystúpeniach na Slovensku i v zahraničí. Skupinou prešlo takmer tristo mladých ľudí, ktorým vštepila lásku k folklóru, rodnej obci a slovenským tradíciám. Túto záslužnú prácu vo folklórnom hnutí ocenil v roku 1988 minister kultúry Miroslav Válek a udelil Márii Ďurovičovej čestný titul Vzorný pracovník kultúry.

Ako dlhoročná členka zboru pre občianske záležitosti pripravila mnohým občanom slávnostnú atmosféru pri občianskych obradoch. Slávnostný obrad so zápisom do pamätnej knihy obce pri príležitosti jej 70. narodenín pre ňu a jej najbližších, pripravili už jej následníci. Starosta J. Majer jej v závere svojho príhovoru zaželal veľa pevného zdravia, stáleho pocitu šťastia v rodinnom kruhu, neutíchajúceho entuziazmu a tvorivého ducha v práci na folklórnom poli.

• Na prvé sväté prijímanie deti pripravili a počas slávnosti ich sprevádzali duchovní – dekan Dušan Berta a pán farár Jozef Nagy. Na snímke chlapci zľava: Kristián Benčať, Dávid Považan, Patrik Dvorák, Lukáš Laurinc, Tomáš Greman, Dávid Latečka, Marek Belis, dievčatá zľava: Lucia Mrázová, Henrieta Valová, Alexandra Briešková, Janka Benčaťová, Lucia Barutíková, Mária Hlavová, Patrícia Švolíková, Zuzana Turnaiová.

• Tento rok aj napriek vrtkavému počasiu sa svätá omša venovaná sv. Urbanovi, patrónovi viníc slúžila pri kaplnke sv. Urbana na Pustej hore, v krásnom zákutí našej obce. Dážď nás síce na záver pobožnosti pokropil, ale veríme, že to bol aj prísľub bohatej tohtoročnej úrody z našich viníc.

Fotografie: Jozef Bedej

Spoločenská rubrika

Narodili sa

16.4.
Lukáš Pustai,
syn Slávky Pustaiovej

18.1.
Elisa Tabuashvili,
dcéra Kate a Bondo

21.4.
Filip Šimeg,
syn Lenky a Slavomíra

5.5.
Terézia Majerová,
dcéra Gabriely a Jozefa

Povedali si áno

10.4.2010
Martina Šúryová
a Marek Holečka

Opustili nás

14.3
Julius Horváth,
vo veku 63

13.4.
Terézia Švoliková,
vo veku 62

17.4.
Ján Hudec,
vo veku 66

23.4
Mikuláš Beniačik,
vo veku 80

1.5.
Milan Mráz,
vo veku 52

Na aktuálnu tému so starostom obce Ing. Jozefom Majerom

Sme pripravení slabé miesta ochrany riešiť

(Dokončenie z 1. str.)

pomohli v sklade v Kozmálovciach tým, že nám piesok vydali aj mimo otváracích hodín. Počas celej noci zhruba do pol tretej ráno sa v obci roznášali vrecia s pieskom.V noci sme dostali aj mailovú informáciu z obvodného úradu o vyhlásení mimoriadnej situácie, preto sme ihneď vyhlásili obecným rozhlasom pokyny pre občanov ako majú postupovať, kde sa môžu hlásiť, ako pomôcť.

• Na druhý deň nás prekvapila voda s bahnom, ktorá pretekala cez hlavnú križovatku v obci, odkiaľ sa vzala?

- Okrem potokov, ktoré sa vylievali veľký problém bol na ceste tretej triedy smerom na Nemčiňany, kde voda zmiešaná s bahnom tiekla z polí rovno do dvorov, následne cez cestu do areálu školy. Toto bahno tieklo do domov na protiľahlej strane cesty a popri pošte, dome kultúry cez križovatku popri námestí až do Čaradického potoka. Vpust to vôbec nestíhal, zhruba o polnoci tam musela zasahovať technika z Ekoformu. Skúšali prepchávať vpust ale nešlo to, preto sa to riešilo tak, že sa bahno s vodou púšťalo cez cestu do vpustu pri požiarnej zbrojnici a tadiaľ do Čaradického potoka. Prišla na pomoc aj jednotka vojakov, ale to už sme situáciu mali zvládnutú a preto po dohode s prednostom obvodného úradu odišli na pomoc do Malých Kozmáloviec. O tretej hodine v noci sa robil posledný monitoring na tokoch v obci a dohodla sa pohotovosť hasičov do 6. hod. ráno.

• Najviac starostí našim občanom urobila zrejme spodná voda, ktorá zaplnila pivnice domov.

- Spodná voda naozaj vytopila hádam všetky pivnice v obci. Od rána sme túto situáciu riešili s našimi hasičmi. Začali sa čerpať prvé pivnice a s touto prácou sa pokračovalo celú stredu. Potom však začala kolabovať kanalizácia a tak sa do prečerpávačiek museli dávať dodatočné čerpadlá. Problémy nastali aj počas štvrtka, lebo znova pršalo a bolo treba sledovať, či vrecia udržia vodu v koryte. V piatok ráno sa voda už držala v koryte a nestúpala, preto bol odvolaný 3. stupeň povodňovej aktivity. Počas víkendu sme ešte nechali vrecia s pieskom vonku, až v pondelok sa začali zbierať. V sobotu sa ešte čerpala voda z posledných zaplavených pivníc domov a zo školského objektu.

• Uplynulé dni nám nastavili zrkadlo a ukázali slabé miesta protipovodňovej ochrany obce. Ktoré z nich budeme v budúcnosti riešiť?

- Ukázali sa účinné tie opatrenia, ktoré sa urobili v roku 2007 a 2008 na zadných uliciach. Účinné sa ukázalo aj to, že sme vyčistili potoky. Teraz sa síce znovu znečistili, ale budú sa musieť čistiť znova. Stále upozorňujeme na to, že máme vypracované projekty a stavebné povolenia na úpravu mostov, bohužiaľ, zatiaľ sme na ne nezohnali peniaze, ani ich nemôžeme získať cez eurofondy. Je však predpoklad, že tieto nastavenia sa zmenia a budeme žiadať dotácie znovu. Získané financie by sme vedeli okamžite použiť. Veľkým problémom pri povodniach sú najmä mosty, sú prekážkou vzdúvajúcej sa vody a zapríčinia vylievanie potokov mimo koryto. Sme teda pripravení tento problém z dotácie veľmi rýchlo vyriešiť.

Rovnako sa odhalila skutočnosť, že musíme odviesť vodu z polí v okolí čističky odpadových vôd. Budeme jednať so železnicami, aby sme odviedli vodu rúrami popod cestu a tak zabránili zaplavovaniu záhrad a domov pri hlavnej ceste.

Máme tiež podanú žiadosť na celoobecnú kanalizáciu, jej realizácia by dokázala vyriešiť možno deväťdesiat percent problémov extrémnej situácie. Samotná splašková kanalizácia by vody z pivníc postupne odviedla a ľudia by mali menej problémov ako tomu bolo teraz. Musíme hľadať spôsob, ako doriešiť nedostatky v protipovodňovej ochrane.

Tentoraz sme to zvládli. Touto cestou by som rád poďakoval všetkým, ktorí pomáhali počas kritických dní a nocí, aby nás voda neohrozila vo väčšej miere.

M. Nemčeková

Kontajnery na sklo

Pomaly si zvykáme na separovaný zber komunálneho odpadu, Postupne sa zavádzajú v našej obci špeciálne kontajnery, ktoré nám separovanie uľahčia. Zelené kontajnery určené na sklo boli umiestnené: pred telovýchovnou jednotou, pri kotolni základnej školy, na Brôdku pri spoločnosti Tanto, pri železničnej stanici, za predajňou Jednoty, pri dopravnom zrkadle pod Skalou, v uličke pri predajni Metabo, a na Heliskách pri murovanom moste.

Tieto kontajnery sú určené výhradne na kusové sklo. Tabuľové sklo je treba odkladať do kontajnerov umiestnených na dvore obecného úradu.

Spoločnosť SITA Slovensko, s ktorou naša obec spolupracuje v oblasti separovaného zberu, žiada občanov, aby pri odkladaní plastových fliaš fľaše neuzatvárali, nakoľko ich potom nie je možné lisovať.

OU

Deň svätého Urbana

Nitriansky samosprávny kraj bol 29. mája 2010 organizátorom stretnutia vinohradníkov z jednotlivých vinohradníckych oblastí Nitrianskeho kraja. Bola to oslava venovaná sv. Urbanovi. Program začal slávnostným sprievodom vinohradníkov a rytierov vína cez pešiu zónu od Tatry až na Svätoplukovo námestie.

Sprievod sprevádzala DH Lapašanka, účastníci sprievodu spievali spolu s ňou oslavné piesne.

Na námestí predviedli folklórne skupiny rôzne ľudové zvyky a obyčaje na uctenie si sv. Urbana. Medzi nimi bola aj FS Konopa s Matičiarom. Vo svojom programe sa predstavili s „Pijanskou omšou“, ktorá sa veľmi páčila nielen samotným vinárom, ale aj množstvu návštevníkov, ktorí zaplnili námestie.

Na námestí nechýbali gastronomické špeciality a remeselnícke výrobky spojené s vinohradníctvom. Vo vínnom stane na Svätoplukovom námestí prebiehala degustácia najlepších vín z viníc Nitrianskeho kraja.

Jedenásť vinárov a spoločnosť Vinanza ponúkali milovníkom vína šampiónov (nositeľov zlatej, striebornej a bronzovej medaily) z degustácií vín Nitrianskej vínnej cesty a Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty.

O dobrú náladu vo vínnom stane sa postarala cimbalová ľudová hudba Furmani. Naše súbory sa ešte predstavili so spomínaným programom v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Nitre v novom obchodnom centre Mlyny, kde sa tiež konala degustácia vín. Tam sa im dostalo dvojakého ocenenia v podobe potlesku od návštevníkov obchodného domu a dobrého vínka na predvádzanej degustácii.

Igor Benčať
Foto: J. Bedej

Čriepky 2010

V piatok, 23. apríla 2010 sa v DK na Lipníku uskutočnil 14. ročník Čriepky 2010. Zúčastnilo sa deväť detských folklórnych súborov. Našu základnú školu a obec reprezentovalo DFS VRETIENKO. Vystúpili s pásmom "HUSIARI". Tento rok nie je postupový, ale aj tak sa zúčastnila aj porota v zložení M. Urban, K. Babčáková a M. Jágerová. Na záver ako hosť prehliadky vystúpil DFS z Padiny - Srbsko. Po odovzdaní ďakovných listov nasledoval odborný seminár, na ktorom porota chválila, radila, ale aj kritizovala. Tešíme sa na budúce Čriepky. **M+M**

Foto: M. Sakošová

Tradičná ľudová kultúra - dedičstvo, alebo umenie?

Kozárovce sa zapojili ako jedna z piatich obcí do skúšobného projektu, ktorého zámerom je inventarizácia tradičnej ľudovej kultúry. Od jesene 2009 sme začali zhromažďovať informácie a materiály, ktoré chceme v tomto projekte zúžitkovať. Za toto obdobie sa tiež podarilo vychytať niektoré nedostatky a nachádzať vhodnejšie spôsoby ako ďalej postupovať. Nadišiel čas postupne pripájať aj ostatné obce a rozširovať tak cenné a obohacujúce informácie. Za týmto účelom zahájilo koordinačné centrum TĽK pri SĽUK-u v spolupráci s vyššími územnými celkami, regionálnymi a osvetovými strediskami sériu informačných seminárov. Na jednom z nich, ktorý sa konal 28. mája 2010 v Nových Zámkoch sa zúčastnili aj Kozárovčania intenzívne sa podieľajúci na zachovávaní dedičstva našich predkov, menovite Mária Orovnická, Slavomír Krajči a Peter Beniačik.

Semináre si kladú tri základné ciele a to: sprístupniť informácie o realizácii vládnej koncepcie, informovať o výzve na predkladanie návrhov na zápis do reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a poradiť sa o ďalšom prístupe k tradičnej ľudovej kultúre. Vedúci koordinačného centra Vladimír Kyseľ sa snažil okrem iného vo svojej prednáške zdôrazniť potrebu inventarizácie a starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru ako dedičstva. Z toho dôvodu sa v názve tohto projektu objavuje otáznik poukazujúci na rozdielnosť medzi umením a dedičstvom. Kultúra našich predkov sa zachováva najmä vďaka folklórnym súborom a skupinám, čo je veľkým prínosom avšak dosť obmedzujúcim. Interpret totiž vie ponúknuť iba čiastkovo sprostredkovanie dedičstva do značnej miery ovplyvnené interpretovým nadaním, talentom, možnosťami a zásobou možno nie práve najobjektívnejších a najpravdivejších informácií ktorými disponuje. Práve z tohto dôvodu chceme vypracovať niečo ako elektronickú encyklopédiu s čo najpodrobnejšími informáciami, ktorá sa bude systematicky dopĺňať a bude slúžiť nám, i budúcim generáciám.

P. Beniačik

Deň narcisov

Pri príležitosti DŇA NARCISOV, sa 16. apríla 2010 aj naša základná škola s materskou školou zapojila do zbierky na pomoc onkologicky chorým pacientom. Žiaci materskej školy a žiaci 9. ročníka ZŠ sa ako dobrovoľníci zúčastnili zbierky nielen v našej škole, ale aj v obci. Vyzbieraná čiastka 350,09 EUR putovala do nadácie LIGA PROTI RAKOVINE.

Preto všetkým, ktorí sa zapojili do tejto akcie akýmkoľvek spôsobom, patrí úprimné poďakovanie.

Text a foto: D. Bedejová, 9. roč.

Štastie deťom

Vždy, keď sa blíži sviatok matiek, pripomína mi to májovú nedeľu pred dvadsiatimišiestimi rokmi. Vonku bolo príjemné jarné počasie. Okná na spálni otvorené dokorán, no na mňa všetka tá okolitá krása vplývala veľmi bolestne. Stískala som ruku svojej mamičky, pretože mi odchádzala do nenávratna. Zdalo sa mi strašne nespravodlivé, že ma život pripravuje o najvzácnejší poklad, o moju mamičku.

Mami! Chcem Ti vo sviatok matiek vzdať hold, lebo si ostala žiť v mojom srdci. Tvojím krédom bolo žiť čestne a každý deň tak, akoby to bol deň posledný. Už v zárodku si zabila vo mne všetko sebectvo. Naučila si ma tešiť sa z maličkostí a netúžiť po veľkých materiálnych veciach. Aj ja som matkou, ale i učiteľkou v škole. Sľubujem Ti, mamička, že všetky deti, s ktorými prídem do kontaktu, obdarujem tým dobrom a láskou, ktoré mám od Teba.

A hovorí sa, že čo je dvakrát darované, to prináša šťastie. Na všetky deti musíme byť prísni, ale prísnosť nesmieme zabudnúť okoreniť láskou a pochopením.

Mgr. Mária Együdová

Foto: Jozef Bedej

Deň Zeme

Deň Zeme v ZŠ Kozárovciach sme si pripomenuli rôznymi aktivitami - poznávaním prírody a o jej ochrane.

Žiaci ZŠ spolu s rodičmi si uctili tento deň prácou na políčku. Rodičia poryľovali stvrdnutú zem, žiaci pripravili pôdu na sadenie. Všetci si chceli vyskúšať ako sa narába s motykami a hrablami.Vyčistené náradie upratali.

Z dobre vykonanej práce sme mali všetci radosť.

Prvé zazelenanie sa mladej cibulky nám vyvolalo chuť na dobrý chlebík s masťou a cibulkou, aj ten usilovnou prácou nám dáva naša ZEM, vážme si to a starajme sa o ňu.

Zlatica Kubová
špeciálna pedagogička
- špeciálnej triedy

Foto: Dominika Bedejová

V kráľovstve Habakuky

Na 1. júna – MDD – pani učiteľky 1., 2., 3. ročníka a špeciálnej triedy pripravili svojim žiakom krásny darček. Spoločne zavítali do rozprávkového kráľovstva P. Dobšinského zvaného HABAKUKY na Donovaloch.

Počasie nám síce neprialo, ale naše mamičky vedeli, ako majú svoje ratolesti obliecť aj do nepohody, a tak ani sychravé počasie nezabránilo tomu, aby sa vytúžený výlet uskutočnil. Deti sa spolu s pani učiteľkami na pár hodín ocitli vo svete fantázie plnom duchov, strašidiel a rozprávok – Prorok Rak, Soľ nad zlato, Kindžal von z vreca. Spoločne prežívali osudy hlavných postáv a tešili sa, že dobro vždy zvíťazilo nad zlom. Prezreli sme si i kováčsku, hrnčiarsku a tvorivú dielňu, kde si deti mohli vytvoriť veci z hliny, papiera, plastelíny alebo vymaľovať podľa svojej fantázie vázičky, tanieriky či krčiažky.

Na záver nášho pobytu v tejto úžasnej „krajine“ sme zasadli do starodávneho kina a premietačkou, starou päťdesiat rokov, a pozreli si tri detské filmy, ktoré sa premietali už vtedy, keď starí rodičia našich detí chodili ešte do základnej školy. Spokojnosť, radosťou naplnené očká z krásne prežitého dňa a slušné správanie bolo tou najkrajšou odmenou pre pani učiteľky, ktoré z lásky k svojim žiakom pripravili pre ne k ich sviatku tento nezabudnuteľný výlet.

Mgr. Mária Együdová

Beseda - 2. svetová vojna v spomienkach bývalého kronikára obce Gašpara Švolíka

Dlhoročný kronikár obce a zároveň i bývalý učiteľ našej ZŠ Gašpar Švolík zavítal 27. mája 2010 medzi žiakov 2. a 9. ročníka, aby nás vo svojich spomienkach preniesol do čias spred 65 rokov, kedy v Európe zúrila 2. svetová vojna. Po všeobecných informáciách žiakom poskytol oveľa cennejšie – zameral sa na našu obec, príbehy a osudy obyčajných ľudí počas vojny.

Ako odmenu z vďaky za cenné informácie a prehĺbenie vedomostí naši žiaci venovali G. Švolíkovi vlastnoručne zhotovené výrobky.

Deň učiteľov

Učiteľom

Sú práve ako sťahovavé vtáky
a presne ako padajúca hviezda.
Ujdeme z polí ako divé maky
a oni - vážni -s dlaňou plnou lásky
naveky v nás hniezdia.

Raz je to už tak. Prácu učiteľa si vedia deti oceniť, až keď dospejú. Vtedy skutočne ohodnotia vzťah, ktorý k nim učitelia mali. Spomenú si na pohladenie pani učiteľky v materskej škole, ktorá suplovala ich mamu. Mama musela chodiť do práce, bola nervózna a mala málo času. Pani učiteľka sa usmievala a vedela sa porozprávať.

Spomenie si na pani učiteľku, ktorá ich trpezlivo učila čítať a písať a otvorila im tak cestu k poznávaniu. Spomenú si na pani učiteľky i na pánov učiteľov, ktorí na nich boli prísni a pomohli im vniknúť do tajov matematiky, poznania prírodných zákonov, nádhery literatúry a naučili ich aj spievať a športovať.

Uznávajú, že ich práca nekončí zvonením, že nie raz pripravili svojim učiteľom ťažké chvíle. Vedia, že učitelia to nemajú vôbec ľahké a čudujú sa, prečo takú prácu ešte robia.

A tak sa v týchto jarou rozospievaných dňoch chcem pokloniť všetkým tým, čo jedného rána vykročili na ťažkú cestu pedagóga a možno ani netušili, že celý svoj život spájajú so skromnosťou, odriekaním, obetavosťou a často aj nepochopením tých, od ktorých to najmenej očakávali. Ale zákon života učiteľa je raz taký: „Vybral si si cestu, nikto ťa nenútil, nuž kráčaj po nej až do konca, aj keď je často kamenistá, aj keď ťa núti padnúť na doráňané kolená, aj keď sa ti budú vysmievať tí, čo si zvolili ľahší údel, ale ty nesmieš vybočiť. Dal si predsa sľub svedomiu a svoje slovo splníš. Týmto pútnikom na neľahkej ceste pedagóga sa chcem dnes hlboko pokloniť. Aj vám všetkým, čo ste vydržali, čo nemyslíte len na seba.“

Oslávili a spomínali spoločne

Srdečné a príjemné posedenie pri príležitosti osláv Dňa učiteľov sa uskutočnilo v našej ZŠ s MŠ v Kozárovciach 30. marca 2010, na ktoré boli pozvaní hostia – bývalé pani učiteľky a páni učitelia žijúci v našej obci Kozárovce. Žiaci spolu s pani učiteľkami pripravili pekný kultúrny program a drobné darčeky k sviatku učiteľov. Po kultúrnom programe p. učiteľ Gašpar Švolík oboznámil všetkých prítomných s históriou bývalých základných škôl v obci a najviac informácií nám odovzdal o terajšej základnej škole. Bývalých pedagógov sme sprevádzali po základnej škole, kde videli vynovené triedy, odborné učebne, jazykové laboratórium, Taiwan – multifunkčnú učebňu, telocvične a športový areál.

Na posedení sa zúčastnili bývalí pedagógovia: Gašpar Švolík, Irena Švolíková, Blažena Švolíková, Viera Demianová, Eva Beniačiková, Mária Šamová, Helena Hofferíková, Emília Krnčoková, Jana Ďurčová, Anna Hudecová.

Netradičné krásne popoludnie sme ukončili úprimnými slovami vďaky.

Športové súťaže

Žiaci našej školy sa zúčastnili na viacerých športových súťažiach, kde sa veľmi pekne umiestnili.

Malý futbal mladších žiakov 2009/2010: Konal sa za okres Levice v Tlmačoch a naši žiaci (Benčať, Bíňovský, Benčať, Krajči, Demian, Hruška, Furda, Holečka, Šabo, Betin) sa umiestnili na 2. mieste.

Orion Florbal Cup 2009/2010: školské majstrovstvá kraja vo florbale žiakov a žiačok ZŠ. Tohto turnaja sa zúčastnili školy: Topoľčany, Nitra, Kozárovce, Šaľa, Kollárovo, Nové Zámky.

Výsledky týchto zápasov - okresné kolo:

Mladší žiaci (Demian, Hruška, Bíňovský, Krajči, Betin, Chmelo, Furda, Benčať) sa umiestnili na 1. mieste a ***postúpili*** do krajského kola.

Starší žiaci (Petrovič, Jamrich, Skačan, Kršiak, Vasaráb) sa umiestnili na treťom mieste a do krajského kola nepostúpili.

Krajské kolo:

Družstvo 1	Družstvo 2	Výsledok	Umiestnenie
Topoľčany	Kozárovce	7:0 (3:0)	I.- Topoľčany
Kozárovce	Kollárovo	4:1 (1:0)	II. - Kozárovce
Topoľčany	Kollárovo	6:4 (4:3)	III.- Kollárovo
Nové Zámky	Šaľa	2:2 (1:1)	I.- Šaľa
Nitra	Nové Zámky	1:3 (0:3)	II.- Nové Zámky
Šaľa	Nitra	7:2 (3:1)	III.- Nitra

Finále:

Družstvo 1	Družstvo 2	Výsledok	Umiestnenie
Topoľčany	Šaľa	6:1 (4:1)	I.- Topoľčany
Kozárovce	Nové Zámky	1:3 (1:2)	II.- Šaľa
			III.- N. Zámky

Atletika Kalná nad Hronom 2009/2010:

Súťažná disciplína	Meno	Umiestnenie
Skok do výšky	Dominika Ihradská, 8. roč.	10. miesto
Rozbeh 60 m	Miroslava Ižoldová, 8. roč.	1. miesto
1000 m	Michal Jamrich, 8. roč.	12. miesto

Plavecký výcvik

Plavecký výcvik v Štúrove sme absolvovali v čase od 24. mája do 28. mája. Zúčastnili sa ho žiaci šiestej triedy pod pedagogickým dozorom pána učiteľa Majera. Mali sme celý týždeň pekné počasie, tak sme sa mohli plne venovať nácviku plaveckých štýlov. Vo štvrtok sme si urobili poznávaciu vychádzku do baziliky v maďarskom Ostrihome. V posledný deň sme si spravili malú súťaž v plávaní, kde sme všetci bez problémov preplávali 50 m bazén štýlom „prsia“. Ďalej sme sa naučili užitočné základy štýlov kraul a znak. V skákaní do vody z mostíka sme mali zo začiatku problém, ale nakoniec sme to všetci hravo zvládli. Bolo nám veľmi fajn, no základom bolo, že sme sa naučili plávať.

žiaci 6. ročníka

MDD – Špeciálna trieda

Deň detí si zaslúži pozornosť o to viac, že je očakávaný a patrí každému dieťaťu rovnako, nech je akejkoľvek národnosti a sociálnej skupiny. Špeciálna trieda v ZŠ s MŠ Kozárovce oslávila MDD tvorivo. Aktivity boli zamerané pre vyžitie sa v hrách na rozvoj všetkých zmyslov. Deti šikovnosť preukázali v plnení rôznych úloh hľadaním indícií, ktorých výsledkom bola veta: „Kto chce byť zdravý, musí cvičiť.“ Hoci rómski žiaci trošku zmenili slovosled a výsledkom bola veta: „Kto chce cvičiť, musí byť zdravý.“, radosť z úspechu nebola menšia. Zapamätať si predmety na chvíľu odkryté im nerobilo problém – ak ich nevedeli pomenovať po slovensky, pohotovo pomenovali predmety vo svojom jazyku. Sluchom určovali zvuky a hmatom rozoznávali predmety, s ktorými sa vyhrali do sýtosti. Odmenou im okrem sladkostí bola i tanečná hudba, pri ktorej sa s chuťou vytancovali a prejavili svoj temperament.

Mgr. Zlata Kubová
triedna učiteľka ŠT

Materská škola a výchova ku šťastiu

Šťastím sa zaoberali filozofi už v dávnych dobách. Zatiaľ čo šťastie hľadáme, všetky ostatné ciele života ako peniaze, kariéra a moc, majú cenu len preto, že od nich očakávame, že nám prinesú šťastie. Život, ktorý je naplnený šťastím a radosťou môžeme považovať za individuálne tvorivé dielo, ktoré je výnimočné a jedinečné. Deti v materskej škole prijímajú učiteľku ako priateľa, pomocníka a zároveň radcu a spoľahlivú oporu, človeka, ktorému sa môže zdôveriť a zároveň mu dôverovať, aj to je veľmi dôležitou úlohou každej učiteľky materskej školy. Šťastie nie je niečo, čo človek stretne, čo sa dá kúpiť za peniaze, nedá sa nadiktovať z pozície sily ani z pozície moci. Šťastie sa nedá uštvať a dobehnúť ani oklamať a prekabátiť. Musí akoby samo vyplynúť z našej činnosti, práce, tvorenia. Tvorivá práca, tvorivé učenie ale aj tvorivé sebauskutočnenie, pokiaľ má úspech, prináša so sebou zážitok intenzívneho šťastia a naplnenia. K tomu aby bol dospelý človek schopný prežívať niečo tak krásne ako šťastie, mal by byť k tomu vedený od malička, mal by byť vychovávaný k schopnosti prežívať radosť a šťastie. Preto u detí v materskej škole používame množstvo techník, metód a postupov emocionálnej výchovy ako výchovy predpokladov pre prežívanie šťastia. Šťastie si môžeme vytvárať svojimi schopnosťami, svojim prístupom k životu. Materská škola, ktorá nám poskytuje profesionálnu výchovu je tým činiteľom, ktorý by mal byť rozhodujúci v rozvoji schopnosti dieťaťa prežívať šťastie a o to sa každý snažíme aj v našej materskej škole.

Od posledného čísla, v ktorom sme sa predstavili, ubehlo veľa dní, mesiacov. Naše predstavenie sme ukončili karnevalom, v ďalších dňoch sme s najstaršími deťmi vystúpili s kultúrnym programom na rodičovskom plese. *„Sestrička z Kramárov...“* pieseň na ktorú sa deti predstavili kultúrnym programom v krásnych kostýmoch a našou najkrajšou odmenou bol potlesk.

„Nesieme Morenu...“ aj keď sa zima snami nechcela rozlúčiť, predsa sa nám podarilo v pekný slnečný deň rozlúčiť sa ňou a to hodením Morény do vody, Morena odplávala a tak ako každý rok aj tento sme privítali nové ročné obdobie „JAR“, ale iba v priestoroch materskej školy, pretože počasie nám v tento deň neprialo, no prežili sme spoločne pekný deň.

Čo všetko sa v materskej škole učíme, sme predviedli počas **„literárneho popoludnia“** spojeného s výstavou kníh, ktoré máme všetci veľmi radi. Našimi najbližším, sme sa predstavili básničkami, rozprávkami a scénkami, ale i tancom a spevom.

„Už sa blíži Veľkonočný pondelok....“, pieseň, ktorá znela v našej materskej škole. Prežili sme príjemné dopoludnie, zdobili sme vajíčka, vyrábali veľkonočné dekorácie a tak sme aj našu materskú školu pripravili na veľkonočné sviatky.

„Deň narcisov“, deň, ktorý už väčšina z nás pozná, od rána sme pripínali symbol - narcis našim rodičom, zamestnancom a keďže nám počasie prialo, rozdávali sme narcis aj v našej dedine. Výsledok zbierky nás veľmi potešil, dobrovoľníci zo ZŠ s MŠ Kozárovce vyzbierali a odoslali spolu 350,09 €. Týmto chceme poďakovať všetkým, ktorí prispeli do zbierky a tak pomohli tým, ktorí túto pomoc potrebujú.

„Deň Zeme“ sme si pripomenuli aj s našimi deťmi, pretože práve prostredníctvom Zeme, sú nám každý deň poskytované tie najcennejšie dary, ktoré sú vzácne, obdivuhodné a veľmi krehké. Deti zhotovovali obrázky z prírodného materiálu, kreslili obrázky, ktoré vystihovali ich detské vnímanie dňa Zeme, ale tiež sme pomáhali prírode úpravou a čistením nášho okolia materskej školy.

*„Mám priateľku maličkú, má ružovú mašličku. Bez nej nemôžeme žiť, poďme sa s ňou zoznámiť..... jej meno je krvička.... kamarátka **Kvapôčka.**“*

Aj tento rok sa deti zúčastnili prehliadky Malých zdravotníkov v spolupráci s Klubom zdravých MŠ pri Územnom spolku SČK v Leviciach a MŠ Námestie odborárov, Tlmače. Našu materskú školu prezentovali deti Rebeka Hanah Gregorová, Lucka Hrušková a Natálka Mihálová, ktoré pripravovala triedna učiteľka Eva Rybárová. Deti ošetrovali namaskované poranenia, na základe poznatkov, ktoré získali v materskej škole, oboznámili sa s odberom krvi a s množstvom iných aktivít potrebných k zdraviu. Týmto tiež chceme poďakovať organizátorom za veľmi pekné dopoludnie pre deti a pánovi starostovi Ing. Jozefovi Majerovi za poskytnutie dopravy pre deti.

„Staviame mi máje...“ tieto slová piesne sa ozývali z detského dvora našej materskej školy, pretože aj naši chlapci postavili pre naše dievčatá máj, ktorý pripravili pani učiteľky Jana Kováčová a Daniela Benčatová.

Takto sa u nás začal krásny mesiac, v ktorom každoročne slávime krásny a veľmi dôležitý sviatok – ***DEŇ MATIEK***. Pre každého z nás je mama ten najvzácnejší človek na svete, každý z nás vysloví slovo „mama“ najmenej tisíckrát, hovorí sa, že to je prvé slovo z úst malého dieťaťa. MAMA je vzácny človek, ktorý je oporou, bezpečím, láskou i priateľkou. Vedie svoje dieťa od bielej perinky cez úspechy a neúspechy, vždy nám pomáha. Aj keď prejde čas, mama sa nezmení, azda jej pribudne iba pár vrások na tvári, ale to nezatemní ten krásny úsmev, pokoj a lásku v jej očiach. Preto každej mame patrí veľké ĎAKUJEM. Aj naše deti sa mamičkám poďakovali kyticou uvitou z piesní, básní a tancov – programom v našom Kultúrnom dome.

„Deň mlieka“ si tiež pripomíname každý rok, deti sa s mliekom stretávajú každý deň, ale tento deň bol trochu iný, každý rok chodíme na návštevu PD v Kozárovciach, ale keďže nám tento rok počasie neprialo, pripomenuli sme si význam mlieka v našej materskej škole a to rôznymi aktivitami s deťmi.

„Olympiádu Tekovského regiónu“, každý rok organizuje Materská škola Tlmače, v spolupráci s Mestským úradom Tlmače, ďalšia veľmi zaujímavá akcia pre deti, ktorá bola aj tento rok zorganizovaná na vysokej úrovni. Našu materskú školu reprezentovalo 7 deti, ktoré získali 4 prvé miesta v troch športových kategóriách. 1. miesto v behu získala v kategórii dievčat Emka Skačanová, 1. miesto v hode kriketovou loptičkou získala Rebeka Hanah Gregorová, ďalšie 1 . miesto získala Sonička Slížiková v behu cez prekážky v kategórii dievčat a 1. miesto v behu cez prekážky v kategórii chlapcov získal Gabko Demian. Deti si tak okrem medailí a množstva darčekov od organizátorov a sponzorov odniesli aj nezabudnuteľný športový zážitok. Olympiády sa zúčastnili aj Miško Kabát, Metodko Benčat a Damianko Janovický. No a konečný výsledok nás naozaj veľmi potešil, z desiatich zúčastnených materských škôl sme získali krásne 1. miesto – získali sme tak putovný pohár, ktorý nám tento deň bude pripomínať. Poďakovanie patrí aj pani učiteľkám Márii Štefančovej a Viere Demianovej, ktoré deti na olympiádu každý deň pripravovali, odvoz nám zabezpečil pán Vladimír Skačan a pán riaditeľ ZŠ s MŠ Kozárovce Mgr. Richard Demian, ktorý nás aj povzbudzoval a spolu s nami tiež prežíval každý úspech. A tou najväčšou odmenou pre deti bola sladká odmena v cukrárni, na ktorú nás pozval náš pán riaditeľ – ďakujeme.

„1. jún – MDD“ deň našich detí, aj keď každý deň v materskej škole patrí „našim deťom“, predsa bol tento iný – výnimočný. Deti ráno s pani učiteľkami pripravili darčeky pre svojich kamarátov z materskej školy, no a potom sa to začalo. Počasie nám neprialo ani v tento deň, ale nám to na nálade neubralo. V telocvični sa deti spoločne rozcvičili na známu pieseň a ďalej nasledovali športové,

pohybové a vedomostné súťaže. Deti sa zabávali, tancovali, ale najväčšou radosť im urobili medaile, diplomy a darčeky, ktoré nám venovali sponzori – ďakujeme.

Čo nás čaká v najbližších dňoch? Výchova ku šťastiu - veľa zábavy, smiechu a aktivít, ktoré majú pre deti pripravené pani učiteľky – čaká nás spoločné triedne fotenie, fotenie predškolákov na tablo, divadelné predstavenie v MŠ, oslávime deň otcov a rozlúčime sa s našimi predškolákmi, ale o tom sa s Vami podelíme neskôr.

A čo na záver? Prajeme Vám krásne slnečné dni, ktoré prežijete počas prázdnin a dovoleniek so svojimi najbližšími. No a lúčime sa aj mottom, ktoré vystihuje poslanie materskej školy: *„Materská škola má dať dieťaťu taký základ, aby malo po celý život potešenie zo vzdelávania.“*

Bc. Eva Rybárová,
zástupkyňa pre MŠ

Čo nového v našom pastoračnom centre

Pred príchodom Veľkonočných sviatkov sme spoločne s deťmi strávili príjemné dopoludnie vo Veľkonočnej dielni, ktorá sa uskutočnila v areáli ZŠ. Deti s láskou a veľkou trpezlivosťou tvorili veľkonočné ikebanky plné kuriatok, kvietkov a vajíčok. Servítkovou metódou ozdobovali vajíčka a najmenšie deti maľovali veľkonočné obrázky. Najväčšiu radosť mali pri ozdobovaní čerstvo voňajúcich čokoládových perníčkov. Tieto milé predmety, vytvorené deťmi, sme dali do kostola, kde bolo možné si ich za ľubovoľný príspevok zakúpiť. Veríme, že potešili všetkých a ďakujeme za finančnú podporu.

Slovenskou bránou. Výlet sme ukončili v klubovni na fare, kde sme si zahrali ešte stolný futbal a stolný tenis.

Naše stretnutia mávame každú stredu o pol štvrtej na fare a tiež v sobotu o štvrtej v telocvični. Počas slnečných dní sa hráme vonku, v daždivých dňoch na fare si kreslíme, čítame, rozprávame sa, pozeráme rozprávky a hráme sa. V telocvični hráme florbal, volejbal a rôzne zaujímavé hry. V najbližších dňoch plánujeme dvojdňový výlet na Inovec, tiež bicyklové výlety do okolia a navštíviť ranč Nádej vo Svätom Antone. Tiež by sme sa chceli zúčastniť Kozárovského jar-

Dňa 31. marca 2010 sme sa zúčastnili na otvorení výstavy obrazov Andrejky Ráchelovej v Leviciach na hrade v Galérii Jozefa Nécseyho. Andrejka nám pomáha na našich stretnutiach v stredu, učí deti vnímať svet prostredníctvom farieb a obrazov. Deťom sa výstava veľmi páčila a nedočkavo očakávali ďalšiu stredu, aby mohli Andrejku zahrnúť otázkami o vzniku jej obrazov, ktoré ich zaujali.

V sobotu 15. mája 2010 sme si urobili menší výlet na bicykloch do okolia. Cestou sme spoznávali rastlinky, ktoré nám lemovali cestu a tiež okolité pohoria, začínajúce

moku s výrobkami našich detí. V júli nás čaká v Kozárovciach zaujímavý dvojtýždňový letný kemp pre deti a mládež na ktorom privítame kresťanov z Ameriky. Veríme, že svojou prítomnosťou spríjemnia tieto dni nielen našim deťom a mládeži, ale aj nám všetkým.

Dni bežia neuveriteľne rýchlo, naše deti nám pred očami rastú a my sa snažíme stále posúvať čas venovaný pre ne na neskôr. Deti nás potrebujú pri svojich malých a veľkých rozhodovaniach, chcú sa nám pochváliť, čo prežili počas dňa a tiež majú otázky, na ktoré by radi našli odpovede. Skúsme na to myslieť i v nespočetnej spleti našich povinností a hlavne nezabudnime ich pochváliť, pohladiť a objať.

j.p.

Nitriansky Oskar 2010

Pod záštitou predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Doc. Ing. Milana Belicu PhD a vedúcej Odboru zdravotníctva a sociálnych vecí Ing. Jozefíny Vlčkovej sa uskutočnil V. ročník prezentácie dramatickej tvorby KLIENTOV ZARIADENÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB – NITRIANSKY OSKAR 2010.

Touto cestou chcem poďakovať starostovi obce Kozárovce, Ing. Jozefovi Majerovi, že nám umožnil v ich kultúrnom dome prezentovať, čím žijú klienti jednotlivých zariadení sociálnych služieb. Dňa 15. mája 2010 sa tejto prezentácie zúčastnilo 15 zariadení sociálnych služieb. Naši klienti týmto ukázali plnému hľadisku, v ktorom nechybovali ani vzácni, pozvaní hostia – medzi nimi aj poslanec Národnej rady SR Ing. Ján Kovarčík, predseda NSK Doc. Ing. Milan Belica PhD a poslanci VÚC.

Klienti jednotlivých zariadení na javisku dokazovali svoje herecké kreácie, umelecký prednes a tanec pred porotou pod vedením JUDr. Evy Ďurišovej a herca z divadla Andreja Bagara Živčica. Po chutnom obede pokračovala prehliadka. Vyvrcholila udeľovaním ocenení za jednotlivé výkony a stvárnenia postáv. Nadšené ovácie, obdiv a potlesk boli radostnou ódou za podané kreácia na javisku.

Úroveň vystúpení sa z roka na rok zvyšuje. Okrem rozprávok tento rok bolo veľmi pekné spracovanie opery Nabuko v podaní ZSS Lontov Platan. Deti zo ZSS Harlekín Topoľčany nás naučili umývať si zúbky. Veľký aplaus si zaslúžili herci zo ZSS Dafné Nová Stráž za vystúpenie Cirkus.

Ťažko bolo porote rozhodnúť, kto by mal byť víťaz tohto ročníka. Veď diplom si zaslúžia všetci, lebo sa snažili a vkladali do toho celé srdce, radosť, že môžu ukázať, čo všetko dokážu. Vystúpenia boli krásne.

Sošku putovného Oskara získalo za tento rok ZSS Lipka Lipová za krásne spracovanie hry „O živote mladých ľudí“. Úspechy jednotlivých predstavení boli okrem potlesku odmenené sladkosťami z rúk Ing. Jozefíny Vlčkovej, vedúcej Odboru sociálnych vecí a zdravotníctva NSK.

Z úprímného srdca a veľkou poklonou k výkonom ďakujeme všetkým účinkujúcim a tešíme sa na ďalší ročník Nitrianskeho Oskara.

Mgr. Katarína Šurdová,
riaditeľka zariadenia
SVETLO, ZSS Olichov

Zoznam účinkujúcich:

1. ZSS KREATIV Klasov
2. ZSS BARACHA Bardoňovo
3. ZSS HARLEKÝN Topoľčany
4. ZSS CLEMENTIA Kovarce
5. ZSS BENEFIT Ľudovítová
6. ZSS LIPKA Lipová
7. ZSS PERLA Želiezovce
8. ZSS PLATAN Lontov
9. ZSS KAMILKA Maňa
10. ZSS DUNAJ Kováčov
11. ZSS DAFNÉ Nová Stráž
12. ZSS DOMUM Kršany
13. ZSS V KAŠTIELI Horné Obdokovce
14. ZSS „SVETLO“ Olichov
15. Denný stacionár Nitra

Matičiari bilancovali

V nedeľu 30. mája 2010 sa v Dome kultúry v Kozárovciach stretli členovia a priaznivci Matice slovenskej, aby ako najvyšší orgán Miestneho odboru, bilancovali svoju prácu na Valnom zhromaždení, aby si zvolili nových činovníkov a zároveň predostreli plány na nasledujúce trojročné obdobie.

Tento matičný rok sa nesie v duchu Matičného svetového festivalu slovenskej mládeže a rok bol vyhlásený ako rok Jozefa Cígera Hronského. Správu o činnosti od ostatného valného zhromaždenia predniesol predseda Ing. Igor Benčať, ďalej zazneli ďalšie hodnotiace správy o hospodárení a správa revízora MO. Potom si prítomní zvolili nový výbor. Za staronového predsedu bol zvolený Ing. Igor Benčať a ďalších osem členov výboru. Medzi prítomnými sa rozprúdila vecná a široká diskusia. Všetci sa zhodli, že takáto kultúrna obec, s toľkými súbormi a bohatou tradíciou, potrebuje svoj dôstojný stánok v podobe „domu ľudovej kultúry“. V ňom by mali nájsť svoj domov naše súbory, pracovné nárade, kroje a všetko, čo by nám pripomínalo naše kultúrne dedičstvo. V závere sa prítomní jednomyseľne pripojili k Vyhláseniu MO MS v Banskej Bystrici. V ňom sa odsudzuje rozširovanie veľkomaďarského šovinizmu, zasahovanie do vnútorných záležitostí SR, snahy o revíziu Trianonu, zároveň podporili „vlastenecký zákon“ a výzvu na účasti v parlamentných voľbách.

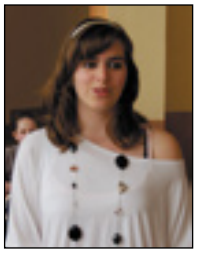

V kultúrnom programe sa matičiarom predstavili žiaci hudobného krúžku pod vedením pána učiteľa Pavla Pľutu. Recitáciou sa predstavila Dominika Skačanová. Valné zhromaždenie bolo ukončené hymnickou piesňou – Kto za pravdu horí...

Igor Benčať

Foto: J. Bedej

Do vlastných radov

V našom Dome kultúry sa 14. mája uskutočnila krajská prehliadka tvorivej činnosti klientov sociálnych ústavov. Celých šesť hodín sa ťažko postihnutí mladí ľudia, ale aj vetchí starci a starenky prezentovali svojimi nádhernými vystúpeniami. Už pohľad na týchto ľudí vyvolá bolesť, súcit, ale aj nesmierny obdiv, čo všetko dokážu. S úprimnou spontánnosťou, radosťou a potešením im patrilo celé javisko. Spomeniem nádherný program ku Dňu matiek, ktorý si pripravili klienti z Kršká, z neďalekého Olichova rozprávku Soľ nad zlato. Ale nielen oni, ale všetci účinkujúci, ktorých bolo okolo tristo, predviedli nádherný program. Sám som v našom Dome kultúry organizoval stovky podujatí a tak viem o čom hovorím, ale tento program patril k najnádhernejším v histórii nášho Domu kultúry.

Pozvali nás, ale my sme ich pozvanie neprijali. Sedel som v hľadisku so zvukárom Martinom a sledoval tento hlboko ľudský, obdivuhodný program. Pýtal som sa sám seba, prečo v hľadisku chýbajú domáci diváci? Kde boli naši dôchodcovia, mládež? Kam sa podel náš záujem podporiť týchto ťažko postihnutých, vozíčkárov a všetkých tých, čo toto podujatie podporili a pripravili. Kde je naša kresťanská súdržnosť, etika, úcta k tým čo sú nešťastní po celý život. Zamyslime sa.

Organizátori mi potvrdili, že priestory Domu kultúry poskytol Obecný úrad bezplatne. To je naše veľké plus. Ale naša neúčasť na podpore a obdive týchto ľudí, je moji milí rodáci naše veľké mínus...

Ladislav Mráz

Zázračný dážď

Na rozhraní 2. a 1. storočia pred Kr. začína moc Keltov na slovenskom území slabnúť. Územie Slovenska sa stáva objektom invázie rôznych etník. Do Karpatskej kotliny prenikli od juhovýchodu Dákovia, od severu Germáni. Rímska ríša postupne posúva svoje hranice k Dunaju. V roku 20 po Kr. na našom území germánske kmene tvorili Góti, Kvádi a Markomani, proti ktorým bojovali rímske légie. V roku 21 po Kr. na ľavom brehu Dunaja vzniklo Vaninovo kráľovstvo (Regnum Vannianum, v roku 21 - 51 po Kr.), na čele s Kvádom Vanniom. Centrum tohto kráľovstva bolo na juhozápadnom Slovensku. Kráľovstvo bolo pod rímskym vplyvom.

V 1. storočí po Kr. začali Rimania budovať na Dunaji ucelený obranný systém (Limes Romanus). Limes Romanus tvorila reťaz hraničných opevnení kastá a kastely (castellum) vybudovaných v 15 až 30 km odstupoch pozdĺž pravého brehu Dunaja. Medzi nimi boli podľa potreby rozmiestnené menšie kontrolné a signálne strážne veže (burgy). Vojenské stanice boli Vindobona (Viedeň), Carnuntum (Deutsch-Altenburg), Aquincum (Starý Budín), Arrabona (Györ), v Brigetio (Komárom-Szöny). Na Slovensku to bola pevnosť Gerulata (v Rusovciach) a na ľavom brehu Dunaja predsunuté pevnosti Devín, Stupava, Bratislava, Iža pri Komárne, Radvaň nad Dunajom. Strategická poloha Žitavy v Radvani nad Dunajom umožňovala pristávať a kotviť aj veľkým plavidlám transportujúcim väčší kontingent vojska a zásob. Dôležitú úlohu v ochrane hraníc a zásobovania vojska mala rímska dunajská flotila (classis Flavia Pannonica).

V rokoch 166 – 167 útočili na oblasť Dunaja Longobardi, v rokoch 170 - 184 to boli Kvádi a Markomani, proti ktorým bojovali rímske légie až pri Trenčíne (Laugaricio).

V roku 172 sa rímsky cisár Marcus Avrelius Antonius (161 – 180) rozhodol pre trestnú výpravu s cieľom ovládnuť územie za Dunajom. Rímske jednotky prenikli na naše územie niekde v oblasti Hrona. Marcus Avrelius, filozof na tróne, ktorý sám poznačil do svojej knižky „Napísané na území Kvádov pri Hrone“ (pros to Granoua), napísal v gréčtine filozofické dielo s názvom Hovory k sebe samému (Ta eis Beautoom). Je to prvá kniha napísaná na našom území, ktorá má svetový kultúrny význam (možno bola písaná aj pri Kozárovciach). Dielo je vydané vo všetkých svetových jazykoch.

V roku 172 Rímske vojsko preniklo pozdĺž Hrona. Kvádi nechali Rimanov preniknúť na svoje územie. Na vhodnom mieste, kde nebola voda, ich obkľúčili. Rimania odvážne bojovali so štítmi prirazenými k sebe. Tu barbari zastavili boj v očakávaní, že ich ľahko pobijú ukonaných páľavou a smädom. V horúcom lete sa vojakom čoskoro minuli zásoby vody. Letné slnko rozpaľovalo ich panciere, ktoré nemohli zložiť, pretože okamžite prileteli šípy. Nemohli ani zaútočiť, lebo nepriateľ bol skrytý v húštinách a odtiaľ vysielal smrtonosné strely.

Trochu úľavy priniesla noc, ale vtedy museli bdieť, aby ich nepriateľ nenapadol. Na druhý deň slnko začalo znovu páliť. Táto situácia trvala päť dní a päť nocí. Rimania boli zúfalí, ubúdali im sily, nemohli podniknúť žiadnu akciu, ktorá by im pomohla pretrhnúť obkľúčenie a dostať sa k vode. Zdalo sa, že taktika barbarov bude úspešná. Rimania len bezmocne stáli zoradený v šíku na mieste spaľovaní horúčavou. No odrazu sa zhluklo množstvo oblakov a spustil sa hustý lejak. „Zázračný dážď.“

Tu bolo vidno z neba dopadať na to isté miesto vodu i oheň. Tak jedných premáčalo a pili, druhých spaľoval oheň a zomierali. Tento dej sa odohral v našom kraji, na upätí južných svahov pohoria Tribeč. Túto legendu sa snažili v ostro ideologickom boji využiť pohanské aj kresťanské skupiny.

Cassius Dion (155-235) napísal: „Rozpráva sa totiž, že akýsi egyptský mág Arnufis, ktorého mal Markus Aurelius so sebou, privolal nejakými čarami istých démonov a okrem iných predovšetkým vládcu ovzdušia Herma. Ich pôsobením vraj stiahol na zem dážď“.

Eusébius (306-337) napísal: „Keď sa už šíky zoraďovali proti nepriateľom, pokľakli na zem podľa kresťanského zvyku a prednesli Bohu svoje modlitby. Nepriatelia pri pohľade na taký nevídaný čin ostali celkom zarazení. Naraz sa začalo blýskať, hrmieť, šľahali blesky s strhla sa búrka. Boh vypočul ich modlitbu. Prišiel prehojný dážď“. Apolilinaris (430-489) napísal: „Odvtedy cisár nazval légiu, na ktorej modlitby sa ten zázrak stal, vhodným menom „blesková (fulminea)“.

Peter Ižold

Použitá literatúra a pramene:

Kolektív autorov: Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov I. Územie Slovenska pred príchodom Slovanov. Bratislava 1998. VALACHOVIČ Pavol: Zázračný dážď pri Hrone. Historická revue. - 1 (1990)

Z kroniky obce

Frontové boje a oslobodenie

Na jeseň 1944 sa v Kozárovciach ubytovali vojaci nemeckej brannej moci. To bol signál toho, že sa k našej obci približujú sovietske vojská. Dňa 5. decembra 1944 sa začal útok severného úderného zoskupenia 2. ukrajinského frontu v smere Hatvan – Šahy – Levice. Dňa 21. decembra boli oslobodené obce Tlmače, Čajkov a Rybník nad Hronom na ľavom brehu Hrona tankovými jednotkami 6. gardovej tankovej armády generálplukovníka A. G. Kravčenka. Rieka Hron sa stala po dobu troch mesiacov frontovou líniou. Na ľavom brehu Hrona tankové jednotky vystriedali v januári kozáci 1. gardovej jazdeckomechanizovanej skupiny generála Isu A. Plijeva. Od konca januára do konca marca 1945 tu boli jednotky 53. armády generálporučíka I. M. Managarova. Od začiatku marca 1945 tu pôsobila 1. rumunská armáda pôsobiaca vo zväzku spomínanej 53. armády. Problematická je identifikácia nemeckých jednotiek. Od februára 1945 patrili Kozárovce do operačného pásma 8. armády, ktorej velil generál horských vojsk Hans Kreysing. V dedine sa mali nachádzať vojaci 271. Volksgranadier-Division, ktorej velil genmjr. Martin Bieber. Práve tento rozhodoval o nútenej evakuácii obce. Podľa výpovede pamätníkov v Kozárovciach sa nachádzali aj Španieli, ktorí boli pôvodne súčasťou Modrej divízie. Táto bola v októbri 1943 rozpustená a neskôr niektorí jej príslušníci bojovali v nemeckých jednotkách. Okrem týchto jednotiek treba spomenúť aj Nitriansku partizánsku brigádu, ktorá sa z 13. na 14. februára 1945 prebila cez nemecké pozície a prebrodila rozvodnený Hron pri Tekovskej Breznici. Jej príslušníci boli prechodne ubytovaní v Čajkove. Medzi 16. a 18. februárom Nemci za silnej delostreleckej podpory podnikli útok na druhý breh Hrona, smerom na Rybník nad Hronom. Rieku prebrodili pri Psiaroch a rybníckom kameňolome. Po počiatočnom úspechu bol útok zastavený paľbou kaťuší a protiútokom sovietskych jednotiek. Boja sa zúčastnila aj Nitrianska partizánska brigáda. Na obidvoch stranách boli početné straty. Zranení Nemci zaplnili zlatomoravecký nemocnicu. Po tomto boji sa situácia na fronte na krátky čas upokojila. Jarná ofenzíva 2. ukrajinského frontu začala 25. marca 1945. V rámci nej bolo oslobodené aj mesto Nitra. Tomuto oslobodeniu predchádzalo najtragickejšie letecké bombardovanie v dejinách Slovenska – po útoku 5. leteckej armády Sovietov dňa 26. marca zahynulo v Nitre 341 obyvateľov. Medzi nimi bol aj Kozárovčan Mikuláš Ďurovič. V stredu ráno 28. marca 1945 pred Veľkou nocou vojská oslobodili Kozárovce. V bojoch bolo zabitých 10 sovietskych vojakov, 3 Rumuni a 10 Nemcov. Podľa výpovede pamätníkov už večer 27. marca po dedine behali Sovieti. V noci pochytali Nemcov a Španielov, ktorí spali a odviedli ich do Levíc. Na druhý deň chodili po domoch jeden Rus a jeden Slovák a oznamovali obyvateľom, že dedina je oslobodená. Na druhý deň sa do obce vrátil notár.

Podľa svedectiev pamätníkov počas trvania bojov boli obyvatelia ukrytí v pivniciach alebo bunkroch. Našťastie mali dostatočné zásoby potravín. Obchod a mlyn v dedine nefungovali. Chlapi z obce preto chodievali v noci do mlyna v Kňažiciach (dnes súčasť Žitavian) a vracali sa na druhý deň v noci. Museli mať však priepustku z nemeckého veliteľstva. Postupne ale dochádzalo palivo a preto sa rozoberali chlievy. Rovnako nebolo dostatok petroleja, preto sa svietilo masťou. Sovieti ostreľovali dedinu a okolie približne dvakrát denne. Paľbu sústredili na vojenské pozície. Najprv vystrelili jedenkrát a až po piatych alebo desiatych minútach spustili paľbu. Tím umožnili obyvateľom sa včas ukryť. Napriek ostreľovaniu ľudia chodili do kostola. Stalo sa, že ostreľovanie začalo počas omše, ľudia však zostali v kostole. Počas frontových bojov sa dokonca konala v dedine aj svadba. Bežne sa však nechodilo po vonku. Vykonávali len nevyhnutné domáce práce, ako napr. kŕmenie hydiny a dobytka. Dvory boli pozamkýnané, aby vojaci nechodili po domoch.

Od januára do konca marca 1945 zahynulo pri prebiehajúcich bojoch 10 obyvateľov obce. Menovite to boli Ondrej Dvorák, Františka Gáfriková, Anna Holečková, Gabriel Kabát, Mária Kabátová, Jozef Kotora, Mikuláš Kotora, Ján Kúkeľ, Terézia Majerová, Jozef Šusták. Najtragickejší bol 19. február, keď pri ostreľovaní dediny zahynulo 5 ľudí. Tieto obete pochádzali z jednej ulice a susedných domov. Po prechode frontu Sovieti tvrdili, že si mysleli, že tu bolo umiestené delo. Za to považovali vahadlovú studňu na jednom z ostreľovaných dvorov. Pri práci na zákopoch prechladol a dostal týfus Vincent Betin, ktorý zomrel 25. februára. Okrem toho dňa 9. januára bol zastrelený na úteku a pred kostolom v Zlatých Moravciach obesený na rozhlasový stĺp Jozef Hudec zo samoty Vystrkov. Spolu s ním mal byť popravený aj jeho švagor František Kabát, ktorému sa však podarilo utiecť.

Počas bojov bolo v Kozárovciach ťažko poškodených 27 domov, 207 ľahko a zhorelo 5 stodôl. Cez vojnu a po nej počet obyvateľov klesol. V roku 1948 v našej obci bývalo 1882 ľudí. Pre porovnanie v roku 1940 mala 2036 obyvateľov.

Peter Ivanič

Literatúra

Čajkov spomína a ďakuje 1276-2001. Čajkov 2001.
HETÉNYI, Martin. Bombardovanie mesta Nitra a okolia v rokoch 1944-1945 In: Slovenská republika 1939-1945 očami mladých historikov V: Slovenská republika medzi Povstaním a zánikom 1944-1945. (Zost. M. Šmigeľ - P. Mičko – M. Syrný). Banská Bystrica 2006, s. 202-214.
HORNIAČIK, Ján. Obec Rybník. Historicko-národopisná monografia. Rybník 2000.
IVANIČ, Peter. Život obce na frontovej línii: Kozárovce na konci druhej svetovej vojny. In: Historické rozhľady. 4. Bratislava, Historické rozhľady o. z. 2008, s. 119-130.
KOŠOVAN, Štefan. Nitra, the second Coventry? Nitra 2009.
Pamätná kniha obce Kozárovce 1933-1946.
Osvobození Československa Rudou armádou 1944/1945, sv. 1. Praha 1965.
ŠVOLÍK, Gašpar. Kozárovce. Minulosť a prítomnosť. Kozárovce 1998.
Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II. Bratislava 1977, s. 84.

Čo nové na kozárovskom futbalovom poli?

Od posledného vydania Kozárovských novín sa v našom futbale udialo mnoho zaujímavých vecí. Naplno sa rozbehli okresné súťaže. Všetky tri naše mužstvá si týždeň čo týždeň merajú sily so svojimi súpermi.

Naši žiaci dosahujú vcelku úspešné výsledky. V ich kategórii je veľmi dôležité, kto v jednotlivých kolektívoch má čo najstarších chlapcov - deviatakov. U nás je veľké plus to, že tento kolektív chlapcov môže ešte dva roky spolu hrať. Výbor TJ Lokomotíva nikdy „netlačil" na trénera pre úspešné výsledky, tréner Ivan Bátovský a vedúci Vlado Skačan vštepujú chlapcom predovšetkým základné vedomosti o futbale a prebúdzajú v nich lásku a vzťah k tomuto športu. O tom, že sa im to darí, svedčí aj čoraz väčší záujem našich občanov o ich zápasy.

V dorasteneckom kolektíve je situácia oveľa horšia. Po tragickej smrti ich trénera Ing. Vincenta Valkoviča, chlapci akoby podľahli skeptickej nálade a niektorí z nich prestali mať o futbal záujem. Po úspešných výsledkoch na začiatku jarnej časti súťaže sa všetko otočilo a naši dorastenci v posledných šiestich zápasoch nevyhrali. To by však nebolo to najhoršie. Úplne nepredstaviteľné je to, že naše mužstvo hrá posledné zápasy len s ôsmimi hráčmi. Toto história kozárovského futbalu asi ťažko pamätá. Je hanbou všetkých tých, ktorí svojich kamarátov nechali napospas osudu. Ak sa situácia v budúcich zápasoch nezlepší, v ďalšom vydaní Kozárovských novín zverejníme mená tých „hrdinov", ktorí tak sklamali nielen svojich spolupráčov, ale i nového trénera Miloša Benčaťa a celý výbor TJ.

Výsledky dospelých sú ako na hojdačke. Po pár úspešných výsledkoch nasleduje niekoľko neúspešných. Tréner Mgr. Richard Demian sa neustále borí s problémom veľmi slabej tréningovej morálky. Výbor TJ Lokomotíva sa snaží pre našich hráčov vytvárať čo najlepšie podmienky, odozva zo strany väčšiny hráčov je však veľmi úbohá. Vďaka vyjadreniam vedúcich a trénerov mužstiev, ktoré k nám zavítajú, rozhodcov i delegátov zápasu vieme, že podmienky na futbal sú u nás jedny z najlepších v okrese. A preto my, členovia výboru, ale určite i všetci naši priaznivci čakáme, kedy sa naši futbalisti spamätajú.

Každý fanúšik kozárovského futbalu pri príchode na náš štadión neustále objavuje nové veci. Vďaka spolupráci s obecným úradom nám vyrastá nová klubovňa i bufet, máme novú svetelnú tabuľu, začiatkom júna pribudne v našom areáli nové, automatické zavlažovanie. V letných mesiacoch by sme chceli zopakovať tak úspešný futbalový turnaj z minulého roka, upraviť a zlepšiť kvalitu futbalového trávnika. Máme tiež mnoho ďalších a ďalších nápadov. V ich realizácii by sme však potrebovali pomoc. Preto vás všetkých, ktorým kozárovský futbal leží na srdci, vyzývam a žiadam o pomoc, aby kozárovský futbal i športový areál bol stále lepší a krajší.

Dušan Mráz, predseda TJ

Zber a spracovanie STARÝCH VOZIDIEL

BÁTOVCE 364

- vydáme Vám potvrdenie o vyradení vozidla pre dopravný inšpektorát
- zabezpečíme odvoz vášho nepojazdného vozidla

Pon - Pia: 8.00 - 12.30, 13.00 - 17.00

Kontakt: EAST-WEST SK, s.r.o.

0911 939 149

e-mail: east.west.sk@gmail.com

Obec Kozárovce Vás srdečne pozýva na

ŠPORTOVÝ DEŇ OBCE

26. júna 2010 na miestnom ihrisku TJ Kozárovce.
Začiatok o 9.00 hod.

PROGRAM:

09.00 - 09.15 – rozcvička
09.15 - 12.00 – súťaže detí o pekné ceny
12.00 - 13.00 – vyhodnotenie súťaží
13.00 - 14.00 – ukážky práce policajných psovodov
14.00 - 15.00 – ukážka vystúpenia sokoliarov sv. Bavona z Banskej Štiavnice

Vy aj Vaše deti si môžete vybrať z veľkého množstva atrakcií:

- nafukovacia šmýkačka
- maľovanie na tvár
- jazda na elektrických autíčkach
- možnosť zajazdiť si na koňoch alebo previezť sa na koči z miestnej jazdeckej školy
- možnosť vyskúšať si sokoliarske povely

O občerstvenie je postarané v množstve stánkov: poľovnícky guláš, hasičský držkový perkelt, hranolky, trdelník, popcorn, cukrová vata, zmrzlina, pivo, nealko nápoje, káva ...

Vstupné: detská šmýkačka na celý deň/1 dieťa – 1 €, elektrické autíčka na celý deň/1 dieťa – 1 €, maľovanie na tvár 1 dieťa – 1 €

Po ukončení športových súťaží asi o 15.00 hod. sa hodinovými koncertami predstavia dve rockové kapely z Vrábeľ ENS a PHOBIA

Pri príležitosti športového dňa sa uskutoční aj

KOZÁROVSKÝ JARMOK,

stánky budú umiestnené z vonkajšej strany areálu ihriska.

Poplatok za predajné zariadenie a deň je vo výške 5 € za každý začatý 1,5 m zariadenia.
Všetkých Vás srdečne pozývame, bližšie informácie Vám radi poskytneme na tel. č. 036/6340600, prípadne osobne u p. Novačekovej počas stránkových hodín obecného úradu.
Občania, ktorí majú záujem o predaj svojich výrobkov sú srdečne vítaní.

KOZÁROVSKÉ NOVINY

Kozárovské noviny - dvojmesačník občanov obce Kozárovce. ***Adresa redakcie:*** Obecný úrad Kozárovce, 935 22. ***E-mail:*** noviny@kozarovce.sk. ***Šéfredaktorka:*** PhDr. Monika Nemčeková. ***Redakčná rada:*** Mária Orovnická, Mgr. Mária Együdová, Andrea Čavojcová, PhDr. Peter Ivanič, PhD., ***Fotografie:*** Jozef Bedej. ***Grafické spracovanie a tlač:*** SB PRESS, s.r.o. Tlmače. ***Evidenčné číslo:*** EV 3817/09.